

ИЗВЕШТАЈ О СПРОВОЂЕЊУ ПРОЈЕКТА

Назив пројекта: Унапређење интегритета, транспарентности и одговорности у општини Бор“
Корисник: Биро за друштвена истраживања – БИРОДИ, Београд
Контакт особа одговорна за спровођење пројекта и позиција: Зоран Гавриловић, Извршни директор
Датум почетка пројекта: 01.09.2018.
Трајање пројекта: 12 месеци, 19 месеци са продужењима
Период на који се извештај односи: 01.09.2018. - 31.03.2020.
Укупни буџет пројекта: 1,695,000.00 динара
Укупна утрошена средства: 1,581,925.52 динара
Кратак опис управљачке структуре пројекта: Координатор пројекта био је ангажован током целог трајања пројекта. Радио је на управљању пројектом, израдио методологије за анализу стања корупције и борбе против корупције у Бору, вршио анализу добијених резултата из спроведених фокус група и онлине анкете, у координацији са локалном партнерском организацијом вршио селекцију учесника за фокус групе, био је ангажован на анализи стања у областима утврђеним Моделом Локалног антикорупцијског плана (у даљем тексту Моделом ЛАП-а), идентификацији и анализи постојећих антикорупцијских механзама, пружао стручну подршку Радној групи за израду ЛАП-а (у даљем тексту Радна група) био у комуникацији са медијима и локалном самоуправом Града Бора. Посао координатора је обављао Зоран Гавриловић Финансијски менаџер је био ангажован током целог трајања пројекта за администрирању и финансијском делу пројекта и помагао у изради наративног извештавања о активностима на пројекту. Посао финансијског менаџера обављала је Снежана Ђапић. Први сарадник, Консултант за израду ЛАП, је анализирао стање у областима утврђеним Моделом ЛАП-а, вршио идентификацију и анализу постојећих антикорупцијских механзама на нивоу Града Бора, анализирао податке из сакупљених истраживања и пружао стручну подршку Радној групи. Први сарадник на пројекту била је Весна Црногорац. Други сарадник, Консултант за обуку за јавне политике, је одржао тренинг за креирање, мониторинг и евалуацију јавних политика. Други сарадник је била Оливера Ковачевић Трећи сарадник, Локални координатор, комуницирао је са Градом Бором и обавештавао учеснике и кориснике пројекта, организовао састанке и конференције одржане у Бору током целокупне реализације пројектних активности. Посао трећег сарадника обављало је Зоран Андрејић.
Кратак опис пројектних активности (фокус треба да буде на томе шта је пројектом реализовано, а не како). У уводном делу пројекта су одржани састанци Пројектног тима на којима су извршене припреме и одржавање 5 фокус група са представницима локалних стакхолдера (НВО, медији, синдикати, политичких партија, струковна удружења, локална самоуправа). У овом месецу одржан је и састанак са представницима локалне самоуправе Бор. На састанку са представницима локалне самоуправе, којем је присуствовао градоначеник, представљен је садржај пројекта, правила и процедуре реализације и договорена координација у раду Радне групе. Градоначелник је изразио спремност да подржи активности на пројекту. Након тога су спроведене селективно-аналитичке фокус групе са НВО, медијима, синдикатима, политичким партијама, струковним удружењима. Фокус групе су имале три сегмента. Први, где су учесници попунили упитник који је мерио стање интегритета, капацитета и утицаја актера када је у питању борба против корупције.

Други у којем су учесници своје одговоре додатно образлагали и аргументовали у дебатном формату. И трећи, у којем су учесници били информисани о процедурама за израду Локалног анти-корупцијског плана за Град Бор (у даљем тексту ЛАП Града Бор). Наиме, методологија БИРОДИ-а предвиђа да се на аналитичко-селективним фокус групама изабери представници цивилног друштва за Радну групу. Након што су изабрани представници фокус групе су завршене, а списак организација које су именовале представнике је достављен градском већнику, Срећку Здравковићу, који је испред Града Бора био именован за координатора.

Услед проблема са усклађивањем времене одржавања фокус група, за део учесника који нису били у прилици да учествују непосредно, припремљени су упитници истог садржаја као и водич на фокус групама и са њима је спроведен интервју од стране представника партнерске организације из Бора, који је био део Пројектног тима.

За потребе кампање израђен промотивни спот као активност у функцији подршке изради ЛАП-а Града Бор у сарадњи са Продукцијском групом „МРЕЖА“. Радна група која је именована од стране Градског већа Града Бора бројала је 13 чланова.

Пре првог састака Радне групе, Пројектни тим је израдио предлог/драфт Пословника о раду Радне групе и помогао да се формира листа задужења чланова Радне групе по областима (нпр. Усвајање прописа у Јединицама локалне самоуправе, Сукоб интереса на локалном нивоу, Разоткривање корупције кроз заштиту узбуњивача, Однос између ЈЛС и јавних служби и јавних предузећа, Јавно-приватна партнерства, Управљање јавном својином, Додела средстава из буџета ЈЛС итд.).

Како би обезбедили интегритет и установили нову праксу, након именовања Радне групе Пројектни тим је израдио Изјаву о интегритету које су потписали сви чланови Радне групе.

Изјава о интегритету је такође достављена Срећку Здравковићу, координатору на пројекту испред Града Бора.

У циљу што партиципативнијег процеса израде ЛАП-а Пројектни тим је у оквиру „Недеље антикорупцијске делиберације“, која је трајала од 9. до 16 маја 2019. године:

- Организовао медијску кампању упознавања и мобилизације локалне заједнице у контексту учешћа у процесу израде ЛАП-а Града Бора и каснијег избора Тела за праћење примене ЛАП-а Бор <https://www.youtube.com/watch?v=C74g9yb62yк>
- Спровео онлине анкету, која је дисеминирана путем кампање на Facebook, а у оквиру које су сумапирани ризици настанка корупције, затим претпоставке за борбу против корупције, као и лидери/пионири интегритета на нивоу Града Бора. Анкета је доступна на линку <https://www.tvojestav.com/input/z8ZJKY02Q3o4U4PcXOhV>
- Спровео Антикорупцијску дебату (<http://www.birodi.rs/antikorupcijska-nedelja-u-boru>) о стању корупције и борбе против корупције на локалном нивоу у којој су учесници били предстаници локалне самоуправе, чланови радне групе, представници локалних актера. По први пут у оквиру дебате о стању борбе против корупције на локалном у контексту израде ЛАП-ова учесници су биле антикорупцијске институције са националног нивоа:
 - Агенција за борбу против корупције у улози презентера података о успуњавању Закона о Агенцији за борбу против корупције на нивоу Града Бора,
 - Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности који је доставио стање примене Закона о слободном приступу информација од јавног значаја на нивоу Града Бора
 - Државна ревизорска институција која је приказала стање спровођења Закона о Државној ревизијској институцији

Иза представљања налаза, приступило се дебати која је дала информације које могу бити од одлучујућег утицаја у процесу примене ЛАП-а Бор, пре свега у делу расположивих кадрова и њихове мотивисаности и могућности да примене мере из ЛАП-а.

Конкретно, током расправе се поставило питање обима посла који имају службеници у Граду Бору и начин њиховог награђивања, односно постојања законског оквира који је дестимулативан.

Прилог са овог догађаја је емитован на РТС 2 (Емисија „Ово је Србија“) и на локалним медијима. Према БИРОДИ евиденцији ово је први прилог о изради ЛАП-ова у Србији који је емитован на РТС-у.

Савет за борбу против корупције је изрази жељу да настави подршку изради ЛАП-ова и активностима које БИРОДИ спроводи.

Рад Радне групе уз подршку Пројектног тима резултирало израдом Нацрта ЛАП Бор, који је 3. Јуна 2019. године достављен Граду Бору.

Тада су наступили законски услови за јавну расправу.

Како би процес био што делиберативнији Нацрт ЛАП-а Град Бор је меилом достављен свим телима, органима, предузећима, установама на које ће се мере ЛАП Бор односити како би својим коментарима на овај документ допринели његовом квалитету. У садржинском погледу Нацрт ЛАП-а Бор је

обухватио највећи могући обим мера које су прописане Модел ЛАП-а. Међутим, у њега су укључене и нове мере, које је БИРОДИ формулисао и применио у другим градовима (Краљево пре свега) и читава област која је одраз специфичних потреба Града Бора, а то је област животне средине у контексту борбе против корупције.

На састнаку Радне групе за израду Нацрта ЛАП Града Бор 05.07.2019. године је усвајен Нацрт ЛАП Града Бора. Гласало је укупно 8 чланова Радне група, од којих је свих 8 гласало ЗА усвајање Нацрта Локалног анти-корупцијског плана. Нацрт ЛАП-а и потребна документација су предати Скупштини Града Бора која је требало да у последњој недељи августа месеца 2019. године одлучи о његовом усвајању.

Због кашњења у усвајању ЛАП Бор локални координатор Зоран Андрејић је 29. августа одржао састанак са градоначеником Бора, Александром Миликићем и Срећком Здравковићем, градским секретаром који је именован на комуникацију са пројектним тимом. На састанку је договорен темпо усвајања Локалног антикорупцијског плана како на нивоу Градског већа, тако и на нивоу Скупштине Града Бора. ЛАП Града Бора је усвојен 28. новембра 2019. године на Скупштини Града Бор.

<https://www.youtube.com/watch?v=oAfa8ek13yM>

Након усвојеног плана Град Бор престаје са сарадњом што је резултирало да је тек 24.01.2020. године одржан састанак са представницима организација цивилног друштва и медија у Бору са циљем избора представника за учешће у Комисији за избор Локалног анти-корупцијског форума Града Бора. На састанку су изабрана су два члана, Зоран Андрејић - Мултиетнички центар за развој регије Дунав 21 и Драган Рађеловић, Друштво младих истраживача – Бор.

Ни овај избор кандидата није утицао на спремност Града Бора да именује Комисију за избор чланова Локалног антикорупцијског форума.

Пројектни тим је са партнерском организацијом реализовао Тренинг о креирању, примени и мониторингу и евалуацији јавних политика на локалном нивоу је одржан у Бору у периоду 23-25. јануар 2020. године.

На Изборном састанку са представницима цивилног друштва и медија одржаном 24.02.2020. године изабрани су представници цивилног друштва за учешће у Комисији за избор ЛАП-а, Зоран Андрејић из Мултиетничког центра за развој регије Дунав 21 и Драган Ранђеловић из Друштва младих истраживача Бор.

Кратак опис циљева пројекта и остварених резултата

Подржани пројекат је за циљ имао „развој и јачање интегритета, јавне одговорности и транспарентности са циљем унапређења борбе против корупције на територији Општине Бор, кроз пружање подршке од стране Пројектног тима којег чине БИРОДИ, Центар за интегритет и Мултиетнички центар за развој регије “Дунав 21” у изради локалног антикорупцијског плана, избора чланова тела за праћење реализације локалног антикорупцијског плана, јачања капацитета за израду локалних политика и њихово праћење од стране локалне самоуправе, односно јачање капацитета организација цивилног друштва за праћење политика у области борбе против корупције.

Пројектни тим је предвиђене циљеве остварио на начин да је Граду Бору помогао да изради Локални антикорупцијски план у партиципативном процесу, уз стручну подршку и сарадњу са републичким институцијама које имају непосредан и посредан утицај на борбу против корупције. По први пут од када је почела пракса израде локалних антикорупцијских планова у Србији у једном граду као учесници јавне расправе су били представници републичких регулаторних и антикорупцијских тела који су својим учешћем дали допринос. Резултат оваквог приступа је да је ЛАП Града Бора по свом садржају корак испред онога што је садржај Модела ЛАП-ова, јер су у њега уграђене најбоље праксе из Града Ниша и праксе које су настале као анализа примене ЛАП-ова коју је урадио БИРОДИ, што на нивоу процеса израде, што на нивоу мера и области, а што на нивоу надлежности Локалног антикорупцијског форума. Ваља истаћи да је Град Бор је сходно својим потребама у свој ЛАП додао читаву додатну област, а то је област која се односи на животну средину.

Важно је истаћи да су отворени циљеви реализовани на начин који гарантује интегритет реализованих промена у делу садржаја ЛАП-а Града Бор, изабраних чланова цивилног друштва у Комисију за ЛАП и спроведених обуке за запослене у локалној самоуправи на тему креирања и праћења реализације јавних политика.

Кратак опис праћења и процене т.ј. система и метода коришћених за праћење и процену резултата-евалуација пројекта

Пројектни тим БИРОДИ је током пројекта имао два нивоа мониторинга и евалуације пројекта. Први је био организован од стране Агенције за борбу против корупције као донатора, који се огледао у извештавању у складу са формуларом на месечном нивоу. Други вид мониторинга и евалуације пројекта је реализован на нивоу самовалуације рада Пројектног тима, која се састојала у организовању интерних М&Е радних састанака на којима су се пратиле и оцењивале реализоване активности у контексту очекиваних резултата и циљева пројекта.

	Степен остварен резултата и квалитет
Пружање подршке у изради Локалног антикорупцијског плана Града Бор	У потпуности остварен, на проактиван и иновативан начин уз кашњење усвајања
Пружање подршке у при избору Комисије за избор Тела за праћење примене ЛАП-а	Делимично извршено, изабрани су представници цивилног друштва у процесу које карактерише промоција интегритета
Пружање подршке за избор чланова Тела за праћење примене ЛАП.	Није реализован
Израда плана мониторинга и евалуације реализације ЛАП-а општне Бор	Недовршен, јер није изабран ЛАФ
Едукација запослених у градској управи Града Бор за израду и евалуацију јавних политика	У потпуности извршен уз предлог наставка сарадње и доделе диплома полазницима курса
Едукација за евалуацију антикорупцијских политика на локалном нивоу	Недовршен, јер није изабран ЛАФ. Едукативни материјали су припремљени и биће прослеђени ЛАФ по избору

Кординатор пројекта ће предложити УО БИРОДИ покретање судског поступка против Града Бора због неиспуњавања обавеза у вези реализације пројекта чиме је оштећен БИРОДИ и грађани Бора.

Кратак опис свих одступања између одобреног пројектног документа и спровођења пројекта

Одступања у реализацији пројекта су плод мањка воље руководства Града Бор да реализује преузете обавезе у делу временског оквира за усвајања ЛАП-а Града Бор. Посебно је била изражена неспремност да се започне процедура за избор Комисије за избор ЛАФ-а, која је била једина активност која је остала неостварена када је су у питању обавезе Пројектног тима БИРОДИ-а према Граду БОР као кориснику пројекта. Међутим, изостанак реализације ове активности је за последицу имао изостанак обуке за мониторинг и евалуацију ЛАП-а како неизабраних чланова ЛАФ-а, тако и цивилног друштва.

БИРОДИ ће након проглашења краја пандемије вируса КОВИД-а 19 предложити организовање алтернативног ЛАФ-а формираног од организација цивилног друштва.

Кратак опис управљања ризицима

Први ризик „непостојање воље локалне самоуправе да реализује пројекат“ је предвиђен и регулисан потписивањем Изјаве о партнер, коју је БИРОДИ приложио Агенцији за борбу против корупције приликом предаје апликације. Међутим, ово није било довољно да се ова врста ризика спречи, тако да овај механизам није допринео потпуној реализацији планираних пројектних активности. С друге стране, део овог ризика је смањен кроз добру комуникацију са градским већником који је био задужен за координацију испред Града Бора са Пројектним тимом. Захвалјујући томе спроведене оне активности на пројекту које је руководство било спремно да толерише. Ово се посебно односи на активности које су допринеле изради и усвању ЛАП Града Бор, који је својим садржајем и обавезујућом реализацијом гарантује реализацију циљева који су били предвиђени овом подршком. Други ризик је био везан за сам квалитет пружене подршке Граду Бор. Стручност и посвећеност Пројектног тима, који је био адекватно организован, имао потребна знања, праксу и мотивисаност, а што је плод чињенице да је БИРОДИ иницијатор концепта борбе против корупције на локалном

нивоу. Реализоване активности су интегритет остварених циљева, односно резултата планираних пројектом.

Трећи ризик са којим смо срели је ниска мотивација чланова Радне групе да на одговоран и стручан начин учествују у изради ЛАП-а, односно у Комисији за избор за чланство у ЛАФ-у.

Овај ризик је регулисан тако да у званичној и јавној коминкацији наглашано да свако ко се ангажује на овим пословима, који нису били плаћени, даје допринос унапређењу живота у локалној самоуправи, односно да им је предочена пракса ЛАФ Ниш, који је био модел за израду Модела ЛАП-ова. Ово је захтевало повећано ангажовање чланова Пројектног тима на изради ЛАП-а Града Бора. На основу не само овог пројекта и подршке која је споведена у Бору, већ у више градова, као организација која је посвећена овој теми желимо да укажемо на три ризика од чијег решавања зависи успех израде и реализације ЛАП-ова.

Први ризик је одсуство информација о обавези израде и реализације ЛАП-ова што за последицу има ниску мотивисаност пре свега јединица локалне самоуправе да реализују ову меру у Акционом плану за Поглавље 23. Према истраживању БИРОДИ (2018.) и УСАИД програма „Одговорна власт“ (2019.) тек сваки четврти грађанин је у просеку упознат да постоји обавеза успостављања локалних антикорупцијских механизма.

Други ризик је повезан са првим, а то је изостанак санкција за оне локалне самоуправе које још увек нису усвојиле ЛАП-ове, односно основала тела за њивово праћење.

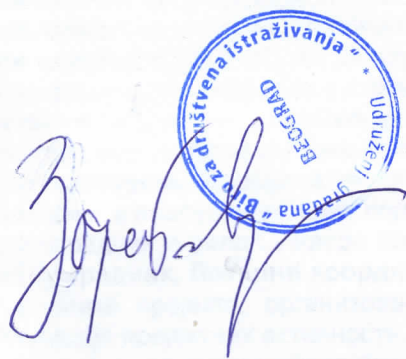
Трећи ризик који ће одлучујуће утицати на будућу реализацију ЛАПова у Србији, јер решавање питања мотивације запослених у јединицама локалне самоуправе да учествују и реализују мере из ЛАП, а да за то не буду имали довољно времена и новчане награде.

Антикорупцијски дијалог који смо организовали у оквиру овог пројекта је ову тему не само кандидовао, већ је адресирао решење које се огледа у издавању мишљења или упуста од стране ДРИ, који је до сада био препознат као институција која је била сметња решавању овог ризика. БИРОДИ ће наставити да се ангажије на решавању овог питања.

Датум подношења извештаја: 17. април 2020. године

Потпис (са печатом) подносиоца извештаја:

Зоран Гавриловић, координатор пројекта

Stamp: "Биро за истраживања" (Biro za istraživanja) - Удружење грађана "Београд" (Удружење грађана "Београд")